

Fluxus u Beogradu

VODITELJ: Oslonjen na iskustva Dade i Dišana (Duchamp), usmeren ka ukidanju buržoaskog poimanja umetnosti, međunarodni neoavangardni umetnički pokret „Fluxus“ formiran je početkom 60-tih godina XX veka. Oko njega se okupila velika grupa umetnika: Erik Andersen, Jozef Bojs, Džordž Breht, Henri Flint, Dik Higins, Milan Knjižak, Džordž Mekjunas, Joko Ono, Nam Džun Pajk i mnogi drugi.

Dr DEJAN SRETENOVIĆ (istoričar umetnosti): Fluxus je internacionalna neoavanguardna tendencija koja se pojavila '62. godine i čiji je herojski period, hajde da kažemo, delovanje je 60-ih godina, iako se njegovo delovanje zajedničko, kao jedne grupacije umetnika prati sve do 78. godine, do smrti impresarija Fluxusa Džordža Mekjunasa. Fluxus je pripadao korpusu neoavangarde, koju su 50-ih i 60-ih godina istraživale odnos umetnosti prema realnosti. Osnovna je ideja Fluxusa nasleđena je od Dade – premostiti dihotomiju umetnosti i života, a to je podrazumevalo ukinuće same umetnosti i njenog stvaranje u svakodnevnoj životnoj praksi. U tom smislu Fluxus je bio antinstitucionalni, antiumentički, kontrakulturalni fenomen koji je izašao iz svih tih kontrakulturalnih, neoavanguardnih vrednosti s početka 60-ih godina koja su se dešavala u Americi i Evropi. Fluxus je značajan zato što je on rodno mesto brojnih koncepcata i ideja koje će kasnije naći svoju manifestaciju u drugim umetničkim praksama. Dakle, ideja konceptualne umetnosti, ili concept art-a, pojavljuje se u Fluxusu. Fluxus je izumeo koncept događaja i promovisao hepening, performans, bodi-art, mejl-art, procesualnu umetnost, antiformnu umetnost, znači, sve ono što su kasnije bili žanrovi nove umetničke prakse s kraja 60-ih i početka 70-ih, imaju na ovaj ili onaj način svoje rodno mesto u Fluxusu-u.

VODITELJ: Izložba Fluxus u Beogradu u Salonu Muzeja savremene umetnosti, čiji je kustos dr Dejan Sretenović, svojevrsno je podsećanje na jedno galerijsko predstavljanje Fluxusa u našoj sredini 1986. godine. Aktuelnom izložbu obuhvaćeno je 18 radova iz zbirke Muzeja savremene umetnosti, kao i eksponati iz privatnih kolekcija Branka Vučićevića, Miroljuba Todorovića, Bojane Makavejev, Branislava Dimitrijevića.

SRETENOVIĆ: Jedini jugoslovenski član Fluxusa je bio prevodilac, pisac i scenarista Branko Vučićević, koji je 1966. godine, saznavši u jednom američkom teatarskom časopisu, videvši informaciju u Fluxusu kontaktirao Džordža Mekjunasa izrazivši svoju zainteresovanost i Mekjunas mu je odgovorio poslavši mu paket Fluxus izdanja i publikacija, i tako su Mekjunas i Vučićević stupili u jednu vrstu korespondencije, koja je trajala nekoliko godina i koja je omogućila Vučićeviću da dobije jednu prilično zanimljivu arhiv Fluxus izdanja koja mu je Mekjunas redovno slao. Iako je imao poziv da participira u Fluxus aktivnostima, Vučićević to, naravno, nije prihvatio, napisavši jedno pismo duhovito da on različite proto-Fluxus radnje izvodi u svakodnevnom životu. Takođe je važno reći da je Vučićević zaslужan za prve informacije o Fluxusu koje su se kod nas pojavile, priredivši blok tekstova o Fluxusu i Fluxus autora u časopisu Rock 1969. godine, kao i u knjizi „Mixed Media“ Bore Čosića. Budući da je Fluxus delovao potpuno

vansistemski, van sistema umetnosti, i muzike i poezije i teatra, a to su sve oblasti koje je on svojim delovanjem dodirivao. On je dugo godina ostao zaboravljen i neistorizovana pojava i na neki način je bio progutan od potonjih umetničkih pojava, pre svega konceptualne umetnosti, ostavši marginalizovan, što, naravno, nije značilo da mnogi individualni umetnici poput Nam Džun Pajka i Joko Ono ili Džordža Brehta nisu već u to vreme počeli da grade značajne individualne karijere, ali generalno gledano, Fluxus je rodno mesto brojnih ideja koje pratimo sve do danas u umetničkoj praksi.

